

Helsingin kamarikuoro ^(A)

– HALUA SOINTIA –

KONSERTTIKAUSI 2010-11

2010/11 SEASON

”Helsingin kamarikuorolla on fantastinen kyky kuulostaa täysin erilaiselta kulloisenkin tarpeen ja tyylin mukaan.”

- Helsingin Sanomat, 30.9.2008

Taiteellisen suunnittelijan tervehdys

Vuosi 2010 on jo Helsingin kamarikuoron viides vuosi omillaan, sen jälkeen kun Yleisradio päätti, että kuoron rahoittamista ei enää jatketa vuoden 2005 kevään jälkeen. Voin tyytyväisenä todeta, että pienten kasvukipujen jälkeen kuoro on nyt terve, pirteä ja eloisa viisivuotias.

Syntymäpäivää juhliaksemme olen tilannut viideltä keskenään hyvin erilaiselta suomalaiselta säveltäjältä viiden minuutin teokset kultakin. Heidän mielikuvitusensa tuotteet kantaesitetään juhlakonsertissamme 23. lokakuuta. Tämän lisäksi konsertissa on mukana myös kantaesitys kuoron toiminnan kannalta ehkä keskeisimmältä säveltäjältä, Einojuhani Rautavaaralta.

Kun muistelen näitä viittä kulunutta vuotta, olen ylpeä siitä mitä laulajamme ovat saavuttaneet. Konserttikauden 2010–11 päätyttyä kuoro on kantaesittänyt 16 omaa tilausteosta ja lisäksi 3 muiden tahojen tilaamaa teosta. Kun tähän vielä lisätään lukuisat ulkomailla kantaesitettyjen teoksien ensiesitykset Suomessa, voimme perustellusti väittää, että Helsingin kamarikuoro on Suomen maailmankuulun nykymusiikkikentän eturintamassa.

Tämän lisäksi Helsingin kamarikuoro on omistautunut esittämään kuorokirjallisuuden klassikoita, jotka sopivat pienelle ammattilaulajien kokoonpanolle. Äskettäiset Händelin Messiaan ja Bachin Johannes-passion esitykset Helsingin Barokkiorkesterin kanssa ovat saaneet innostuneen vastaanoton. Uusi aluevaltaus tällä kaudella on keskiaikainen ohjelmisto, jota esitämme Boston Cameratan maineikkaan johtajan, Anne Azéman, johdolla. Cambridgen Clare Collegen pitkäaikainen musiikillinen johtaja Tim Brown tuo maaliskuussa pidettävään konserttiin poikkileikkauksen rakastettua englantilaista kuoromusiikkia 1500-luvulta 2000-luvulle.

Viime kuukausina radiossa on käyty keskustelua ammattikuorolaulamisen asemasta Suomessa. Helsingin kamarikuoro on ilmaissut pitkän aikavälin tavoitteekseen hankkia rahoitus kokopäiväiseen ammattikuorotoimintaan. Tässä on kysymys poliittisesta tahdosta, koska innostunut laulajajoukkomme on osoittanut, että potentiaali, laatu ja omistautuminen ovat jo olemassa.

Kuoron muusikoiden puolesta haluan kiittää yleisöä, joka on tukenut meitä viimeisen viiden vuoden ajan. Teidän innostuksenne tekee konsertista elämyksen meille, aivan kuten (toivomme että) ihmeellisen monipuolinen kuoromusiikin maailma on elämys teille. Sydämelliset kiitokset kuuluvat myös säätiölle jotka edelleen mahdollistavat tämän työn tekemisen.

Tervetuloa Helsingin kamarikuoron kaudelle 2010-11!

– Nils Schweckendiek
Taiteellinen suunnittelija

PHOTO: MARCO BORGREVE

Sisällys

Taiteellisen suunnittelijan tervehdys	2
Sisällys / Contents	3
A message from the Artistic Advisor	4

Leoš Janáček & Beat Furrer ▶	la 21.8.2010 Sat 21 Aug 2010	klo 19.30 7.30pm	Sibelius-Akatemia Sibelius Academy	5
Uuden sukupolven ääniä Sounds of the new generation ▶	la 25.9.2010 Sat 25 Sep 2010	klo 15.30 3.30pm	Ritarihuone House of Nobility	8
5-vuotisjuhlakonsertti 5th anniversary concert ▶	la 23.10.2010 Sat 23 Oct 2010	klo 19.00 7.00pm	Saksalainen kirkko German Church	12
Nuorten säveltäjien työpaja Young composers' workshop ▶	su 5.12.2010 Sun 5 Dec 2010	klo 19.00 7.00pm	Sibelius-Akatemia Sibelius Academy	17
Maailmamaa Worldland ▶	la 5.2.2011 Sat 5 Feb 2011	klo 16.00 4.00pm	Sibelius-Akatemia Sibelius Academy	18
Englantilainen perinne The English Tradition ▶	la 19.3.2011 Sat 19 Mar 2011	klo 19.00 7.00pm	Saksalainen kirkko German Church	24
Carmina burana ▶	ti 17.5.2011 Tue 17 May 2011	klo 19.00 7.00pm	Saksalainen kirkko German Church	26

Pysy kuulolla! / Stay in touch!	30
Vierailevat taiteilijat / Guest artists.....	31
Taiteellinen suunnittelija / Artistic Advisor	33
Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir.....	34

Contents

A message from the Artistic Advisor

2010 is the fifth year that the Helsinki Chamber Choir has gone it alone, following the Finnish Broadcasting Company's decision to cease funding the group after spring 2005, and, after some inevitable teething problems, I am pleased to say that the choir is now a healthy, bouncy and very lively five-year-old.

To celebrate our fifth birthday, I have asked five very different Finnish composers each to write us a five-minute piece. The fruits of their imaginations will be premiered in our anniversary concert on 23 October, alongside a first performance by the composer with whom the choir has been associated perhaps more than any other, Einojuhani Rautavaara.

Looking back over these five years, I am proud of what our singers have achieved. By the end of the 2010/11 season, the choir will have given premieres of 16 of its own commissions and another three premieres of works commissioned by other bodies. Add to this numerous Finnish first performances of works premiered abroad and I think we can justifiably claim to be at the forefront of Finland's world-renowned New Music scene.

Alongside this, the Helsinki Chamber Choir is committed to performing those choral classics which suit a small group of professional singers. Recent performances of Handel's Messiah and Bach's St John Passion in collaboration with the Helsinki Baroque Orchestra have met with an enthusiastic response. This season, we will be branching out into medieval repertoire in a concert conducted by Anne Azéma, the renowned Artistic Director of the Boston Camerata. Tim Brown, long-time Director of Music at Clare College, Cambridge, brings a cross-section of much-loved English choral music from the sixteenth to the twenty-first centuries to his concert in March.

In recent months, there has been some discussion of the status of professional choral singing in Finland on Finnish radio. The Helsinki Chamber Choir has stated clearly that its long-term aim is to gain the funding needed to turn it into a full-time professional group. This is a question of political will, because our enthusiastic body of singers has demonstrated that the potential, the quality and the dedication are there.

On behalf of the musicians, I'd like to thank the audience that has supported us over the last five years. Your enthusiasm makes the concerts an experience for us, just as (we hope) the wonderfully varied world of choral music is an experience for you. Heartfelt thanks are also due to the foundations that continue to make our work possible.

Welcome to the Helsinki Chamber Choir's 2010/11 season!

– Nils Schweckendiek
Artistic Advisor

Leoš Janáček & Beat Furrer

La/Sat 21.8.2010 klo/at 19.30

Sibelius-Akatemian konserttitali / Sibelius Academy Concert Hall
Pohjoinen Rautatiekatu 9

Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir
Uusinta-kamariyhtye / Uusinta Chamber Ensemble
Nils Schweckendiek, kapellimestari / conductor

Leoš Janáček (3.7.1854 Hukvaldy – 12.8.1928 Ostrava)	Říkadla / Loruja / Nursery rhymes (1925)	17'
Beat Furrer (6.12.1954 Schaffhausen)	spur (1998)	13'
	still (1998) (Suomen ensiesitys / Finnish premiere)	13'
– väliaika / interval –		
Furrer	enigma (2006) (Suomen ensiesitys / Finnish premiere)	5'
Janáček	Kačena divoká / Villisorsa / The Wild Duck (1885)	4'
	Elegie na smrt dcery Olgy / Elegia Olga-tyttären kuolemasta / Elegy on the Death of Daughter Olga (1903)	7'
Furrer	voices – still (2000/01) (Suomen ensiesitys / Finnish premiere)	13'

Odottamattomien kohtaamisten ilta. Leoš Janáčekin sadunomainen maailma kuvastuu Beat Furrerin urbaanin pirstoutuneissa äänipinnoissa. Kamariyhtye ja kamarikuoro tarttuvat säveltäjien seitsemään teokseen monin eri kokoonpanoin.

An evening of unexpected encounters. Leoš Janáček's fairy-tale world is reflected in Beat Furrer's fragmented cityscapes. The Helsinki Chamber Choir join forces with the Uusinta Chamber Ensemble to tackle seven works in a variety of line-ups.

Konsertti on Helsingin juhlaviikkojen ohjelmistoa
Part of the Helsinki Festival

lippu.fi
0600 900 900
1,75 €/MIN. + PVM | KLO 7-22

Liput: 25 € / eläkeläiset 24 € / muut alennukset 15 €
Tickets: 25 € / pensioners 24 € / other concessions 15 €

The mökki mentality in music

Thoughts on the concert on 21 August 2010

First published on the Helsinki Festival blog (in English)

The pace of change is one of the defining characteristics of contemporary Westernised human life. Democracy and individualism have fostered innovation and a human-centred view of the world. Darwin may have challenged beliefs that supported older authoritarian structures, but mankind has been quick to reassert separation from its environment by means of technology. Every year brings new gadgets, medical advances and discoveries, while news organisations, particularly English-language ones, report epoch-making historical turning points at least once a week. People are living longer – will our capacity to absorb change reach saturation point?

“What fascinates me is to comprehend what it is that keeps Man so aimlessly in motion that he separates himself from nature as if in a blind rage. I’m interested in trying to understand this great change, which is taking place without our noticing it.” The composer Beat Furrer, whose work *Uusinta*, the Helsinki Chamber Choir and I very much wanted to bring to the Helsinki Festival, is exercised by some of these issues.

Furrer was born in Schaffhausen, Switzerland in 1954. As change is a preoccupation for Furrer, we wanted to confront his music with that by an older composer – if possible, one whose year of birth differed by only one digit from his. So near, and yet so far: complex changes in society and ideas reduced to the minuscule difference

between two squiggles. (Today, the intrinsic beauty of a number sometimes outweighs its original, practical function as part of a counting mechanism. 2000 was the last year of the previous thousand, a grand culmination – but the number looked so good that people wanted it to be a new beginning, and so we celebrated the millennium a year early.)

1954–1854. So we come to Leoš Janáček, a Czech composer whose work embraces the ideal of nature from which Furrer believes we are moving further and further away. Janacek’s fascination with subjects such as childhood, new life and the natural world is expressed in numerous works, including, alongside several operas, his late collection of settings of children’s rhymes, *Řikadla*, with which we’ll open our concert. The theme of rejuvenation was close to Janáček’s heart in the last decade of his life, when his love for a much younger woman gave rise to an incredible flow of masterpieces.

Of the other works by Janáček in our concert, *Kačena divoká* (The Wild Duck) is a simple and moving piece of nature evocation, while the *Elegy on the Death of Daughter Olga* deals with the most painful possible part of a parent–child relationship. Nature can be cruel.

In the *Řikadla* as in his later operas, proximity to nature is evident in another sense in Janáček’s use of speech melodies. He kept sketchbooks in which he notated the sound of everyday spoken Czech and used his observations to capture the natural rhythms and contours of the language in his own word-setting.

Janáček’s embrace of nature is far from naïve. In the best sense, it fits into a pastoral tradition that doesn’t want Man to stray too far from his fellow beasts. For us musicians, it’s easy to forget that the late nineteenth century was a time of technological innovation, aggressive nation-building, colonialism and fledgling trade unions. (Music, it’s been said, tends to lag about fifty years behind the rest of history.) Society as Beat Furrer experiences it is the result of intertwined developments in industry and urbanisation which were well under way by the time Janacek was born, and which were celebrated by the Futurist movement that published its manifesto in 1909, during Janáček’s lifetime.

The works by Furrer featured in our concert, in particular *spur and still*, are notable for the way they contrast passages of extreme rhythmic density with moments of near-stasis. Their rhythmic energy is somewhat reminiscent of Janáček’s *joie-de-vivre* in works such as the *Řikadla*, but much more manic, and often hushed. Joyful celebration of the life force has become a hurried tangle of busy commuters, none of whom dare to raise their voice in the crowd. Only occasionally is one of the many layers revealed clearly, and then but momentarily.

Furrer’s way of thinking in layers of texture is exemplified by the case of *still and voices-still*. *still*, for instrumental ensemble, was composed in 1998. Two years later, he added an additional layer for a choir of twelve voices to the instrumental texture and called the resulting piece *voices-still*. You can hear *still* and *voices-still* side-by-side in our concert and, if you’re inclined to muse on such matters, decide for yourself whether they are two separate works, two versions of the same work, or whether such shoe-horning has any real meaning given that music as such resists being reduced to a single state, time and place, being more of an ever-evolving process.

The surface of Beat Furrer’s music can appear bright and shimmering and yet the listening experience is unsettling, particularly in the moments of stasis, which evoke exhaustion or emptiness more than they do calmness or introspection. As a picture of contemporary life, it doesn’t judge too much, it just observes. But is it some great Darwinian joke that the arrogance and insatiability of our species will yet lead it to self-destruct?

– Nils Schweckendiek

Uuden sukupolven ääniä Sounds of the new generation

La/Sat 25.9.2010 klo/at 15.30

Ritarihuone / House of Nobility

Ritarikatu 1

Maria Puusaari, viulu / violin; Markus Hohti, sello / cello

NN, harppu / harp; Mikko Ikäheimo, kitara / guitar

Anders Pohjola, nauha / tape

vaskiyhtye / brass ensemble

Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir

Nils Schweckendiek, kapellimestari / conductor

Ennen konserttia Ritarihuoneen lähistöllä / Near the House of Nobility before the concert:

Leo Correia (1980, Ruotsi / Sweden) Badaga (1980)
(Suomen ensiesitys / Finnish premiere) 15'

Salissa / In the hall:

Perttu Haapanen (1972, Suomi / Finland) Strophes II (2007) 4'

Clemet Rotevatn (1988, Norja / Norway) Sorgens Bjelle (2009)
(Suomen ensiesitys / Finnish premiere) 5'

Páll Ragnar Pálsson (1977, Islanti / Iceland) Tímamót (2008)
(Suomen ensiesitys / Finnish premiere) 5'

Maija Hynninen (1977, Suomi / Finland) Slutförvaringen: Kuinka puoliintuminen meitä liikuttaa (2008)
(HKK:n tilausteos / HCC commission) 9'

– väliaika / interval –

Peter Helms (1980, Tanska / Denmark) One Tone Less (2008)
(Suomen ensiesitys / Finnish premiere) 9'

Nicholas Martin (1989, Tanska / Denmark) Wanderlust (2009)
(Suomen ensiesitys / Finnish premiere) 5'

Perttu Haapanen Strophes (2006)
(Suomen ensiesitys / Finnish premiere) 5'

UNM-festivaali on näyteikkuna pohjoismaisten säveltäjien musiikille. Tämä konsertti tarjoaa mahdollisuuden seurata, mitä polkuja nuoren sukupolven säveltäjät ovat kulkenet kuorolle säveltäessään.

Konsertti on Ung Nordisk Musik

-festivaalin ohjelmistoa

Part of the Ung Nordisk Musik festival

www.unm.fi

Clemet Rotevatn

Clemet Rotevatn on norjalainen 22-vuotias sävellysohjelma- ja akustista että klassista kitaraa ja aloittanut myöhemmin säveltämisen. Syksystä 2009 lähtien hän on opiskellut sävellystä Norjan Musiikkiakatemiassa Oslossa. Hänen varhaiset sävellyksensä koostuvat teoksista kamariyhtyeille, musiikista tanssiteoksiin ja elokuvaan sekä elektronisesta musiikista.

Surun kello

”Teos on sävelletty loka-marraskuussa 2009. Teos pohjautuu ’Lucretia’-tekstiin, jonka on kirjoittanut norjalainen kirjailija Nils Chr. Moe-Repstad. Teoksessa yritän palauttaa mieleeni ne uhkaavat, vakavat ja melankoliset tunteet ja assosiaatiot, jotka tulivat välittömästi mieleeni runon luettuani.”

The UNM festival is a showcase for music by young composers from the Nordic countries. This concert is a chance to see the paths being taken by the younger generation in their choral writing.

Liput 10 / 5 € Lippupalvelusta
tai ovelta puoli tuntia ennen konserttia

Tickets 10 / 5 € from Lippupalvelu
or on the door 30 minutes before the concert

Páll Ragnar Pálsson

Islantilainen säveltäjä Páll Ragnar Pálsson syntyi Reykjavíkissä vuonna 1977 ja valmistui Islannin taideakatemiasta vuonna 2007. Hän jatkoi opintojaan Viron musiikki- ja teatteriakatemian maisteriohjelmassa Helena Tulven johdolla ja opiskelee tällä hetkellä tohtorikoulutuksessa. Hänen teoksiaan on valittu kansainvälisille festivaaleille kuten Helsingin Ung Nordisk Musik -festivaalille 2010 ja Chilen Darwin Vargas -musiikkijuhlille 2010. Islannin sinfoniaorkesteri on äänittänyt Islannin yleisradioyhtiölle Pálssonin teoksen Norður (Pohjola). Syyskuussa 2010 Páll edustaa Islantia Visbyn kansainvälisessä säveltäjäkeskustuksessa Gotlannissa. Páll on lisäksi toiminut 12 vuoden ajan lauluntekijänä ja kitaristina islantilaisessa Maus-rock-bändissä.

Tímamót (tammi-helmi 2008) Sjónin runoon (1962).

Virolaisen kapellimestarin ja laulajan Veronika Portsmuthin tilaama teos, ensiesitys Viron Kansallisopperan kamarimusiikkisalissa 9.3.2008.

Maija Hynninen

Maija Hynninen (s. 1977) astui julkisuuteen teoksilla, jotka yhdistävät ihmisääntä, elektroniikkaa ja poikkitaiteellisuutta. Hän aloitti opintonsa Sibelius-Akatemiassa 2003 Paavo Heinisen oppilaana suorittaen samanaikaisesti viulunsoiton kandidaatin tutkinnon Norjan Musiikkikorkeakoulussa 2004. Hynninen täydensi sävellysopintojaan vaihto-opiskeluvuodella 2009–10 Stuttgartin Musiikkikorkeakoulussa Oliver Schnellerin ja Piet Meyerin oppilaana keskittyen erityisesti elektroniikan ja akustisten soitinten yhdistämiseen.

Slutförvaringen – Kuinka puoliintuminen meitä liikuttaa

”Ajattelin kokeilla, miten suomen- ja ruotsinkielistä runoutta voisi yhdistää kuorolle sävellettyä. Jossain matkan varrella etsiessäni tekstejä teokseen syntyi idea tilata uusia tekstejä. Pidin kovasti kummastakin runoilijasta Catharina Gripenbergistä ja Kristiina Lähteestä erikseen ja tiesin Lähteen kääntäneen Gripenbergin runoja suomeksi. Gripenbergin ruotsinkieliset tekstit limittyivät tyylikkäästi Lähteen suomenkielisiin.

’Mikään ei katoa, kaikki vain muuttaa muotoaan.’ Teksti heijastelee ympäristön pahenevaa saastumista ja samanaikaisesti nyky-yhteiskunnassa elävän ihmisen huonoa oloa.”

Peter Helms

Peter Helms kasvoi Tanskassa, Venäjällä ja Latviassa. Hänen musiikkinsa ulottuu yli generajojen aina modernista partituurimusiikista elektroniseen ja rockmusiikkiin. Helms on opiskellut tanskalaisen säveltäjän Jørgen Messerschmidtin johdolla sekä myöhemmin Latvian musiikkiakatemiassa Riiasa säveltäjä Juris Karlsonsin johdolla. Tällä hetkellä Helms suorittaa sävellyksen maisteriopintoja Tanskan kuninkaallisessa konservatoriossa Kööpenhaminassa, jossa hänen opettajiaan ovat olleet Bent Sørensen, Niels Rosing-Schouw, Hans Abrahamsen ja Hans Peter Stubbe Teglbjerg. Helmsin teoksia on esitetty Tanskassa, Latviassa, Ruotsissa, Norjassa, Venäjällä ja Yhdysvalloissa.

”One Tone Less kuorolle ja kitaralle on alun perin sävelletty Pietarissa järjestetyn ’Yksi tonni vähemmän’ -ilmastosymposiumin tilauksesta, mutta ironisesti kantaesitys peruttiin rahoituksen ja logistisen yhteistyön vähäisyyden takia. Tekstinä on yksinkertainen mantra ’Yksi tonni vähemmän, onko se meille liikaa, olkaamme kevyitä tulevien aikojen tähden’, joka toistuu tanskaksi, venäjäksi ja englanniksi.

Ilmeisesti, ainakin edellisen Kööpenhaminan ilmastokokouksen valossa, yksi tonni on meille liikaa. Tämä luo katkeran varjon ilmastoteeman ylle. Toivottavasti viestin toistaminen yhä uudelleen mahdollisimman monin kulttuurisin keinoin auttaa tuomaan asian kollektiiviseen tietoisuuteemme ja saa meidät ymmärtämään, että voimme itse parantaa tilannetta kiinnittämällä huomiota ilmastoasioihin.”

Nicholas Martin

Nicholas Martin opiskelee Kööpenhaminan Kuninkaallisessa musiikkiakatemiassa Bent Sørensenin ja Hans Abrahamsenin johdolla. Hän on myös opiskellut Simon Bainbridgen johdolla Lontoon Kuninkaallisessa musiikkiakatemiassa. Martin on työskennellyt assistenttina ja kopistina BBC:lle ja Lillen kansallisoopperalle.

Hänen viimeaikaiseen tuotantonsa sisältyy Azalea Ensemblen esittämä Azalea Garden, sekä Esbjerg Ensemblelle kirjoitettu Air. Hän oli myös Englannin kansallisen nuoriso-orkesterin säveltäjä vuosina 2006–2007.

”Wanderlust-teoksessa käytin kolmea tekstikatkelmaa, joista ensimmäinen on lista paikannimistä Englannin järvisuudelta. Toinen teksti on Alfred Wainwrightin teoksesta ’Memoirs of a Fellwalker’ ja kolmas katkelma John Martinin runosta. Wanderlust on tehty Tanskan radion vokaaliyhtyeelle ja on sävelletty Peter Martinin (1949–2009) muistolle.”

Perttu Haapanen

Perttu Haapanen opiskeli Sibelius-Akatemiassa Erkki Jokisen ja Paavo Heinisen johdolla vuosina 1994–2002 sekä Jouni Kaipaisen, Magnus Lindbergin, Kaija Saariahon, Jonathan Harveyn ja Michael Jarrellin mestarikursseilla. Vuonna 2004 hän tutustui elektroakustiseen musiikkiin Pariisin IRCAMissa.

Haapanen on kirjoittanut lukuisia vokaaliteoksia. Ladies’ Room (2007) sopraanolle ja kamariorkesterille nimettiin vuoden 2008 Teosto-palkintoehdokkaaksi. Haapanen on ollut Viitasaaren Musiikin aika -festivaalin taiteellinen johtaja vuodesta 2009.

5-vuotisjuhlakonsertti

5th anniversary concert

La/Sat 23.10.2010 klo/at 19.00
Saksalainen kirkko / German Church
Unioninkatu 1

Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir
Nils Schweckendiek, kapellimestari / conductor

Jean Sibelius (8.12.1865 Hämeenlinna – 20.9.1957 Järvenpää)	Den 25 Oktober 1902: Till Thérèse Hahl (1902)	2'
Osmo Tapio Räihälä (15.1.1964 Suomussalmi)	Työnhakuskeidaa (2010) (HKK:n tilausteos, kantaesitys / HCC commission, world premiere)	n. 5'
Riikka Talvitie (13.9.1970 Vantaa)	Newsreel (2010) (HKK:n tilausteos, kantaesitys / HCC commission, world premiere)	n. 5'
Markus Fagerudd (1.6.1961 Pietarsaari)	Elegifragment (2010) (HKK:n tilausteos, kantaesitys / HCC commission, world premiere)	n. 5'
Sibelius	Rakastava (1894, sovitus sekakuorolle 1898)	7'
Richard Wagner (22.5.1813 Leipzig – 13.2.1883 Venetsia)	Isoldes Liebestod (1859) sov. / arr. 2006 Clytus Gottwald (s. 20.11.1925 Bad Salzbrunn)	7'
–väliaika / interval –		
Toivo Kuula (7.7.1883 Vaasa – 18.5.1918 Viipuri)	Siell' on kauan jo kukkineet omenapuut op. 11/1 (1908)	5'
Tapio Lappalainen (18.10.1973 Oulu)	Ruusunnuppu, sekakuorolle ja nauhalle (2010) (HKK:n tilausteos, kantaesitys / HCC commission, world premiere)	n. 5'
Einojuhani Rautavaara (9.10.1928 Helsinki)	Unsere Liebe (2009–10) (sekakuorosovituksen kantaesitys / premiere of the version for mixed choir Vier Gesänge auf Gedichte von Lassi Nummi, zu Deutsch von Ingrid Schellbach-Kopra 1. Meine Liebe 3. Der Brief 2. Dann, in jener Nacht 4. Flüstern (Alkuperäisteos / original version: Wenn sich die Welt auftut naiskuorolle / for female choir, 1996)	6'
Johan Tallgren (17.7.1971 Helsinki)	The Anatomy of Angels (2010) (HKK:n tilausteos, kantaesitys / HCC commission, world premiere)	n. 5'
Rautavaara	Die erste Elegie (1993)	9'

Helsingin kamarikuoro juhlistaa viidettä syntymäpäiväänsä viidellä viisiminuuttisella tilaussävellyksellä viideltä hyvin erilaiselta säveltäjältä. Suomen säveltaiteen elävä legenda Einojuhani Rautavaara on erityisesti tätä konserttia varten tehnyt uuden version teoksestaan vuodelta 1996. Suomalaisen kuorokirjallisuuden klassikot ja Clytus Gottwaldin mestarillinen Wagner-transkriptio kehystävät ohjelmaa.

The Helsinki Chamber Choir celebrates its fifth birthday with a series of five five-minute commissions from five very different composers. A living legend among Finnish composers, Einojuhani Rautavaara has made a new version of a work from 1996 especially for this concert. Classics of the Finnish choral repertoire and Clytus Gottwald's masterly Wagner transcription frame the programme.

YLE Radio 1 radioi konsertin
Concert to be broadcast by YLE

Liput 15 / 10 € Lippupalvelusta
tai ovelta puoli tuntia ennen konserttia
Tickets 15 / 10 € from Lippupalvelu
or on the door 30 minutes before the concert
Tähän konserttiin myös HKK-SARJALIPULLA. Katso sivu 30

Työnhakuskeidaa

Lama iski Suomeen rajusti vuonna 2008. Vapaat työpaikat sulivat pois, ja kesätöitä etsivälle nuorelle yliopisto-opiskelijalle tilanne oli keväällä 2009 suorastaan sietämätön. Aida-tyttäreni lähetti tuolloin kymmeniä – ellei satoja – työpaikkahakemuksia eri tahoille saamatta vastausta mistään. Lopulta, kuten sanonta kuuluu, hänen käämingsä paloivat. Niinpä hän kirjoitti internet-blogiinsa ankanan vuodatuksen, jolla ironisoi turhalta tuntuutta työnhakua. Tekstin kekseliäisyys ja rytmikkyyt sinkauttiivat mielikuvitukseni heti liikkeelle. Tämä tekstihän oli musiikkia jo ennen kuin sitä oli sävelletty!

Helsingin kamarikuoron tilaus 5-vuotisjuhlakonserttiinsa antoi tilaisuuden siirtää tuo verevä teksti musiikiksi. Samalla kun onnittelien lämpimästi merkkipäiväänsä viettävää huippukuoroa (jonka kanssa minulla on ollut aiemmin ilo työskennellä TV-tuotannoissa), lähetän terveiseni Aidalle, joka kantaesityksen aikaan on vaihto-opiskelijana Ilossa-Britanniassa.

Ja mikä parasta, kesälle 2010 löytyi myös kunnollinen kesätyöpaikka!

– Osmo Tapio Räihälä 2010

Osmo Tapio Räihälä on suomalainen säveltäjä, jonka tuotanto on pääasiassa orkesteri- ja kamarimusiikkia. Hänen postmodernin musiikkinsa tärkeimmät rakennusaineet ovat rikkaat sointivärit, vaihtelevasti sykkivät rytmit ja usein kokosävelharmoniat. Räihälä käyttää teoksissaan usein pieniä sitaatteja, ja joissakin hänen sävellyksissään on suoria vaikutteita rock-musiikista ja jazzista. (Lisätietoja: www.raihala.com)

Newsreel

Maailma on täynnä uutisia – historiallisia, akuutteja, käänteentekeviä ja vähäpätöisiä. Kappaleessa Newsreel (suom. Uutiskatsaus) kuorolaiset saavat valita uutisten sarjan, joka peilautuu unkarilaisen István Örkényn absurdeihin Minuuttinovelieihin. Koska säveltäminen on perinteisesti ollut hidasta käsityötä, sen keinot reagoida yllättäviin tai kantaottaviin uutisiin ovat olleet rajalliset. Miten säveltäjä voisi luoda kappaleessaan ”rungon” tai ”formaatin”, jonka sisältö muuttuisi silmänräpäyksessä ajankohtaiseksi uutistekstiä vaihtamalla?

– Riikka Talvitie

Riikka Talvitie valmistui oboistiksi Sibelius-Akatemiasta vuonna 1997. Sen jälkeen hän jatkoi sävellysoopintoja kevääseen 2002 asti, jolloin hän suoritti sävellysdiplominsa. Hän opiskeli sävellystä Sibelius-Akatemiassa Tapio Nevanlinnan (1994–97) ja Paavo Heinisen (1996–2001) oppilaana. Lisäksi hän on täydentänyt opintojaan ulkomailla, ensin Pariisin konservatoriossa 1995–96, jolloin hän opiskeli oboensoittoa Jean-Louis Capezzalin ja sävellystä Gérard Griseyn oppilaana. Lukuvuonna 2001–02 hän jatkoi sävellysoopintoja Pariisin IRCAMissa kurssilla, joka keskittyi musiikkitekologiaan. Talvitien teosluettelon laajimman ryhmän muodostaa vokaalimusiikki. Hän on tehnyt paljon yhteistyötä elävien runoilijoiden kanssa, kuten teoksessa Tulen värinä (2002) mieskuorolle Mikko Rimmisen tekstiin ja radiofoniassa Kohti lähtöruutua (2008) Helena Sinervon runoihin.

Elegifragment

Elegifragment perustuu Carl Michael Bellmanin tekstiin Epistel nr. 12 kokoelmasta Fredmans Epistlar. Fredmans Epistlar ilmestyi 1790, sisältäen ajankuvaa Tukholmasta. Fredman & kumppanit bilettää rankasti, ja seuraukset ovat monenlaiset. Epistel nr. 12 käsittelee tappelunjälkeistä tunnelmaa, kun kapakka on hajoitettu ja kaikki mennyt. Syy tappeluun on tietysti se että väärä kaveri on tanssinut väärän tytön kanssa. Mikään ei ole muuttunut sitten Bellmanin ajan, iltapäivälehdet todistaa sen joka päivä. Ihminen on anakronistinen viimeiseen hengenvetoon, sekoittaa aina kuvionsa mitä naurettavimmista syistä. Ja tunnelma on jälkeensä myös aina samanlainen. Katumuksen kylmä viima, hiljaisuus ja darra läsnä.

– Markus Fagerudd

Markus Fagerudd opiskeli Sibelius-Akatemiassa Olli Kortekankaan, Kalevi Ahon ja Erkki Jokisen johdolla samalla työskennellen muusikkona ja säveltäjänä KOM-teatterissa. Hän täydensi opintojaan Karlsruhen musiikkikorkeakoulussa Wolfgang Rihmin johdolla 1993–94 ja valmistui musiikin maisteriksi vuonna 1995. Fageruddin monipuoliseen tuotantoon kuuluu sävellystöitä sooloinstrumenteille ja kamari- ja sinfoniaorkestereille sekä kuoroille. Vuodesta 1997 hän on toiminut sekä Lappeenrannan että Vaasan kaupunginorkesterin nimikkosäveltäjänä. Fageruddin tuotannon tunnetuimpiin teoksiin kuuluvat hänen lapsille suunnatut oopperansa Gaia, Heinähattu, Vilttitossu ja suuri pamaus sekä Seitsemän koiraveljestä.

Ruusunnuppu

”Kuorosävellys Ruusunnuppu pohjautuu erilaisiin ääniin, joita vuonna 2008 syntynyt Joonatan-poikani tuotti 7–20 kuukauden iässä. Ostin materiaalin keräämistä varten stereokovalevytallentimen, jonka nopea käyttöliittymä mahdollisti hyvin nopean äänittämisen silloin, kun arjen tilanteissa alkoi kuulua taltioimisen arvoisia ääniä. Oli erittäin mielenkiintoista seurata vauvan äänenkäytön muuttumista ja kehittymistä ja tiedostaa se, kuinka monipuolisesti lapsi tuottaa erilaisia ääniä. Kuunnellessani ääniä analyttisemmin havaitsin, kuinka monin erilaisin tekniikoin vauva tuottaa ääniä ja kuinka paljon variaatioita eri äänistä, esim. päristelystä, esiintyy. Sävellyksessä käytettyjä ääniä ovat mm. kielitremolo, alahuilitremolo, ylähuuli alahuulen päällä päräytyys, alahuuli ylähuulen päällä päräytyys etc.

Miksi hukkaamme suurehkon osan näistä äänistä kasvaessamme? Vauvalla yksi syy monipuoliseen äänenkäyttöön on lapsen tarkoitus oppia puhumaan ja kommunikoidaan toisten ihmisten kanssa. Matkallaan kohti tätä päämäärää lapsi tekee paljon kokeiluja äänielimistöllään. On valitettavaa, että moni näistä äänistä, jotka eivät palvele ihmisten välistä kommunikointia, vähäisen käytön takia ikäänkuin ’surkastuu’ pois.

Äänitettyä materiaalia kertyi yli neljä tuntia. Hyvin pieni osa tästä materiaalista päätyi sävellyksessä käytettävään nauhaan. Sävellyksen nauhan prosessointia ovat ohjanneet Sibelius-Akatemian musiikkiteknologian opettajat Robi de Godzinsky ja Dan Tigerstedt.”

Ruusunnuppu on Helsingin kamarikuoron tilaussävellys. Sen säveltämistä ovat rahoittaneet Oulun läänin taidetoimikunta ja Suomen Säveltäjien Sibelius-rahasto.

– Tapio Lappalainen

Tapio Lappalainen opiskeli sävellystä ja musiikin teoriaa Mozarteum-yliopistossa Salzburgissa Adriana Hölszky'n ja Oulun konservatoriossa Vesa Valkaman johdolla. Vuonna 2009 hän aloitti musiikkiteknologian opinnot Sibelius-Akatemiassa.

Vuodelle 2011 Lappalainen on saanut Valtion säveltaidetoimikunnan yksivuotisen työskentelyapurahan. Muita apurahoja hän on saanut mm. Oulun läänin taidetoimikunnalta, Suomen Säveltäjien Sibelius-, Alfred Kordelin- ja Rhein-Neckar Kreis e.V. -rahastoilta. Hänen sävellyksiään ovat esittäneet mm. Mozarteum Orchester Salzburg, Oulu Sinfonia ja Helsingin kamarikuoro. Ruotsalainen nykymusiikkiin erikoistunut Duo Gelland on levyttänyt Lappalaisen viuluduon kesällä 2010 Nosag-levy-yhtiölle. Syksystä 2005 alkaen hän on opettanut Jokilaaksojen musiikkiopistossa. Hän on opettanut myös Oulun yliopistossa, Oulun seudun ammatti- korkeakoulussa ja Oulun konservatoriossa.

Unsere Liebe (1996 / 2009–10)

Tekstin lähde: Lassi Nummi: Welt, noch immer
(Finnisch und Deutsch): Gedichte, Heiderhoff Verlag, 1992.

Koska kirjailija Lassi Nummi ja minä olemme syntyneet saman vuoden samana päivänä, on välillämme tietty kohtalonyhteys – ainakin meille on tullut tavaksi lähettää toisillemme uudet julkaistut teoksemme; toinen runoja, toinen musiikkia. Mielekäs sattuma tahtoi, että sain käteeni kokoelman Nummen saksaksi käännettyjä runoja eri ajoilta – ja että sain sen juuri silloin, kun etsin tekstejä Saksaan tilattuihin kuorolauluihin. Koin nämä runot voimakkaasti henkilökohtaisiksi; ne inspiroivat musiikkinsa.

”Meine Liebe” rakentuu erilaisille symmetrioille, ”Dann, in jener Nacht” ja ”Flüstern” taas vapaasti käytetylle sävelriville. Laukkaavan riemukasta triolirytmää varioidaan laulussa ”Der Brief”. Sarjan lauluja voidaan esittää myös erillisinä, yhdistää erilaisiksi ryhmiksi ja transponoida tilanteen mukaan. (Usein on ”sävel-lajisuhteista” puhuminen turhaa tärkeilyä. Ainoa oleellinen suositus on, ettei sarjan osaa tai laulua pidä aloittaa samassa sävellajissa mihin edellinen päättyi.)

– Einojuhani Rautavaara

Einojuhani Rautavaara opiskeli Sibelius-Akatemiassa Aarre Merikannon sekä New Yorkin Juillard School of Musicissa Vincent Persichettin oppilaana. Hän osallistui myös Roger Sessionsin ja Aaron Coplandin kursseille Tanglewoodissa. Kansainvälisen huomion Rautavaara saavutti voittamalla Thor Johnson -sävellyskilpailun teoksellaan A Requiem in Our Time vuonna 1954.

Rautavaara toimi sävellyksen tuntiopettajana Sibelius-Akatemiassa 1957–59, Helsingin kaupunginorkesterin arkistonhoitajana 1959–61, Käpylän musiikkiopiston rehtorina 1965–66, Sibelius-Akatemian lehtorina 1966–76, valtion taiteilijaprofessorina 1971–76 sekä sävellyksen professorina Sibelius-Akatemiassa 1976–90.

The Anatomy of Angels

Lista tai mosaikki eri uskontojen enkeleistä, mietteitä siten, miten ja missä he ovat tilassa läsnä. Onko enkelikuoro tänään sitten venetsialainen ’cori spezzati’ uppovan kaupungin yllä vaiko armeija, joka näkyy yhden itämaisen moucharabieh-ikkunan läpi? Tulkinnat enkelien funktioista ja rooleista ovat kautta historian olleet erinäiset eri uskonnoissa puhumatta-kaan tämän päivän populaarikulttuurista. Lyhyt kuoroteos tuskin ehtii vastata näihin asetelmiin.

– Johan Tallgren

Johan Tallgren on opiskellut sävellystä Paavo Heinisen (Sibelius-Akatemia), Kaija Saariahon, Brian Ferneyhough’n (University of California, San Diego) ja Tristan Murail’n (Columbia University, New York) johdolla. Sävellykset, jotka ovat syntyneet hitaasti ja harkitusti, ovat saaneet esityksiä useilla kansainvälisillä festivaaleilla. Muutettuaan takaisin Suomeen 2008 hän on toiminut niin ikään Musica nova Helsinki -festivaalin taiteellisena johtajana ja Helsingin Juhla- viikkojen klassisen musiikin asiantuntijana.

Nuorten säveltäjien työpaja Young composers’ workshop

Su/Sun 5.12.2010 klo/at 19.00

Sibelius-Akatemian konserttisali / Sibelius Academy Concert Hall
Pohjoinen Rautatienkatu 9

Helsingin kamarikuoron yhtye
/ Helsinki Chamber Choir Ensemble
Eric-Olof Söderström, johtaja / conductor

Workshopin opettajat / taught by:
Veli-Matti Puumala, Eric-Olof Söderström,
Nils Schweckendiek

Tämä konsertti on puolivuotisen projektin huipentuma, jossa Sibelius-Akatemian sävellysohjelmoijilla on ollut mahdollisuus työskennellä tiiviisti kahdeksan Helsingin kamari-kuoron laulajan kanssa. Sävellyksiä on testattu, muokattu ja hiottu harjoituksesta toiseen, ja odotettu lopputulos on viimein kuultavissa.

Workshopiin osallistuvat säveltäjät:
Antti Auvinen, Jussi-Matti Haavisto,
Markku Klami, Jaakko Kortesharju

This concert is the culmination of a six-month project during which composition students from the Sibelius Academy have had the chance to collaborate intensively with eight singers from the Helsinki Chamber Choir. The material has been tested, revised and polished from one rehearsal to the next, and the end results are eagerly awaited!

Participating composers:
Antti Auvinen, Jussi-Matti Haavisto,
Markku Klami, Jaakko Kortesharju

Yhteistyössä Sibelius-Akatemian kanssa
In collaboration with the Sibelius Academy

Konserttiin on vapaa pääsy / Admission free

Maailmamaa Worldland

La/Sat 5.2.2011 klo/at 16.00

Sibelius-Akatemian konserttisali / Sibelius Academy Concert Hall
Pohjoinen Rautatiekatu 9

NN, elektroniikka
Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir
Nils Schweckendiek, kapellimestari / conductor

Asko Hyvärinen (27.7.1963)	Musik des Vergessens (Musica nova Helsingin tilausteos, kantaesitys / Musica nova Helsinki commission, world premiere)	n. 18'
Veli-Matti Puumala (18.7.1965 Kaustinen)	HKK:n tilausteos / HCC commission (kantaesitys / world premiere)	n. 15'
– väliaika / interval –		
Sampo Haapamäki (3.2.1979 Hamina)	Maailmamaa (2010) (HKK:n tilausteos / HCC commission)	40'

Sampo Haapamäen massiivinen ensimmäinen kuorosävellys hämmästytti kuulijansa kantaesityksessään Viitasaarella heinäkuussa 2010. Teos tutkiskelee nationalismia ja sen asemaa nykyisessä hyvin verkostoituneessa maailmassamme vaikuttavan virtuoottisilla tekstuureillaan. Sen sävyskaala vaihtelee herkkyydestä kuivaan huumoriin ja vulgäärisyydestä monumentaalisuuteen. Jos et päässyt mukaan ensimmäisellä kerralla, älä unohda tätä!

Kaksi kantaesitystä kuullaan asemansa vakiinnuttaneilta hyvin erilaisilta säveltäjiltä. Veli-Matti Puumala on suomalaisen modernismin eturintamassa, kun taas oman polkunsu kulkija Asko Hyvärinen tunnetaan kiinnostavan räväkästä tyylistään.

Sampo Haapamäki's massive first choral work stunned the audience at its premiere in Viitasaari in July 2010. It examines nationalism and its place in our by now very interconnected world in textures of awesome virtuosity and runs the gamut of expression from delicacy via dry humour and vulgarity to monumentality. If you didn't hear it first time round, don't miss it this time!

The two world premieres are by established and very different composers. Veli-Matti Puumala is at the forefront of Finnish modernism, while the maverick Asko Hyvärinen is known for his engagingly off-the-wall works.

Liput 15 / 10 € Lippupalvelusta
tai ovelta puoli tuntia ennen konserttia

Tickets 15 / 10 € from Lippupalvelu
or on the door 30 minutes before the concert

Tähän konserttiin myös HKK-SARJALIPULLA. Katso sivu 30

• MUSICA NOVA HELSINKI

Musica nova Helsinki -festivaalin ohjelmistoa
Part of Musica nova Helsinki.

Asko Hyvärinen

on opiskellut lyömäsoittimia, musiikin teoriaa ja musiikkitiedettä Helsingissä ja Turussa. Sävellystä hän on opiskellut Suomessa ja ulkomailla mm. Jukka Tiensuun, Tapio Nevanlinnan, Helmut Lachenmannin ja Brian Ferneyhough'n johdolla. Hyvärinen on menestynyt useissa sävellyskilpailuissa ja hän on saanut sävellystyötä varten lukuisia apurahoja mm. Valtion säveltaidetoimikunnalta ja Suomen kulttuurirahastolta.

Asko Hyvärisen teosluettelo sisältää yli 60 teosta, joista keskeisimpiä ovat kanadalaisen Ergo Ensemblen tilauksesta syntynyt Spring Contours (2001) kamariyhtyeelle, The Sound of Inevitability (2000) pianolle ja orkesterille, Erg/Hamada (2003) lyömäsoittimille ja kamariorkesterille, A Lie Nation (2005–07) sopraanolle ja kamariyhtyeelle sekä Scelsius (2008) sinfoniaa kokoonpanolle.

Hyvärisen teoksia on esitetty konserteissa ja radiossa Euroopassa, Amerikassa ja Aasiassa. Hyvärisen sävellyskonsertit on kuultu Helsingissä 2004 ja Järvenpäässä 2002.

Asko Hyvärinen studied percussion, music theory and musicology in Helsinki and Turku. He studied composition in Finland and abroad with Jukka Tiensuu, Tapio Nevanlinna, Helmut Lachenmann and Brian Ferneyhough. Hyvärinen has been successful in a number of composition competitions and has received numerous grants to support his creative work. He has composed more than 60 works, including pieces for orchestra or chamber orchestra with and without soloists, as well as chamber music. His music has been played and broadcast in Europe, America and Asia, and he has had composer portrait concerts dedicated to his work in 2002 and 2004.

Veli-Matti Puumala

opiskeli sävellystä Paavo Heinisen johdolla Sibelius-Akatemiassa vuosina 1984–93. Hän on opiskellut myös Darmstadtin kesäakatemiassa ja Sienan Accademia Chigianassa Franco Donatonin johdolla sekä osallistunut Klaus Huberin, Gérard Griseyn ja Magnus Lindbergin mestarikurssseille. Puumala teki läpimurtonsa Helsinki Biennalen profilikonsertissaan vuonna 1993. Opettajana hän on toiminut intensiivisesti vuodesta 1989, ja vuodesta 2005 alkaen hän on ollut Sibelius-Akatemian sävellyksen professori.

Ominaista Puumalan musiikille ovat rikkaat, joskin läpinäkyvät värit, hengenheimolaisuus modernistiseen kompleksisuuteen sekä detaljien yltäkylläisyys. Radiofoninen teos Rajamailla voitti Prix Italia -palkinnon vuonna 2001 ja pianokonsertto Seeds of Time Teosto-palkinnon 2005. Ooppera Anna-Liisa sai kantaesityksensä Helsingin Juhlaviikoilla vuonna 2008. Tuoreimmat tilaukset ovat mm. Ensemble Intercontemporainilta, Radion sinfoniaorkesterilta sekä Keski-Pohjanmaan kamariorkesterilta.

Veli-Matti Puumala studied composition with Paavo Heininen at the Sibelius Academy. He made his breakthrough with his profile concert at the Helsinki Biennale in 1993. He has taught at the Sibelius Academy since 1989 and in 2005 was appointed Professor of Composition at the same institution.

Puumala's music is characterized by rich yet transparent colours and an affinity to Modernist complexity and abundance of details. His works have won the Prix Italia and the Teosto prize. The opera 'Anna Liisa' was premiered at the Helsinki Festival in 2008. Recent commissions include works for Ensemble Intercontemporain, the Finnish Radio Symphony Orchestra and the Ostrobothnian Chamber Orchestra.

Sampo Haapamäki

(s. 1979) on säveltänyt kaksi konserttoa, kolme kamariorkesteriteosta, teokset puhallinorkesterille ja big bandille sekä kamarimusiikkia. Uusimman teoksen *Maailmamaa* on tilannut Helsingin kamarikuoro, jolle se on myös omistettu.

Haapamäki opiskeli sävellystä Sibelius-Akatemiassa Tapio Nevanlinnan (1998–2002) ja Veli-Matti Puumalan (2002–05) johdolla ja valmistui musiikin maisteriksi vuonna 2005. Talvilukukauden 2006–07 hän opiskeli Hochschule für Musik und Theater Leipzigissa opettajanaan Claus-Steffen Mahnkopf. Hän on opiskellut myös Tristan Murailin johdolla Columbia-yliopistossa New Yorkissa (2005–06, 2007–09, 2010–).

Haapamäelle on myönnetty Gaudeamus-palkinto Amsterdamissa 2004, ISCM Young Composer Award Zagrebissa 2005 ja Teosto-palkinto Helsingissä 2006. Hän oli finalistiksi kansainvälisessä Queen Elisabeth -sävellyskilpailussa Brysselissä 2003 ja sai samana vuonna toisen palkinnon The Association of Baltic Academies of Music -sävellyskilpailussa Hampurissa. Haapamäki on yhdistysten Korvat auki, Columbia Composers ja Suomen Säveltäjät jäsen.

Sampo Haapamäki (b. 1979) has composed two concertos, three chamber orchestra works, compositions for concert band and big band, and chamber music. The newest composition *Maailmamaa* (*Worldland*) is dedicated to the Helsinki Chamber Choir, who also commissioned the work.

Haapamäki studied composition at the Sibelius Academy in Helsinki with Tapio Nevanlinna (1998–2002) and Veli-Matti Puumala (2002–05) and graduated as a Master of Music in 2005. In the winter semester 2006–07 Haapamäki studied with Claus-Steffen Mahnkopf at the Hochschule für Musik und Theater Leipzig. He has also studied with Tristan Murail at the Columbia University in the city of New York (2005–06, 2007–09, 2010–).

Haapamäki received the Gaudeamus Prize 2004 in Amsterdam and ISCM Young Composer Award 2005 in Zagreb. In 2006 he was given the Teosto prize by Copyright Society Teosto in Helsinki. He was also a finalist at the Queen Elisabeth Competition for Composition in Brussels 2003. In the same year he received the Second Prize in the competition for composers announced by The Association of Baltic Academies of Music in Hamburg. Haapamäki is a member of Ears Open Society, Columbia Composers and Society of Finnish Composers.

Maailmamaa

Teos Maailmamaa (2010) on sävelletty sekakuorolle ja ääninauhalle, ja sen kesto on n. 35 minuuttia. Teoksen on tilannut Helsingin kamarikuoro, jolle se on myös omistettu.

Maailmamaan ensimmäisessä ja viimeisissä osissa (1, 6 ja 7) on sitoitua katkelmia isänmaahenkisistä teoksista: Fredrik Pacius: *Maamme*, Yrjö Kilpinen: *Lippulaulu*, Christian Fredric Kress: *Porilaisten marssi* ja Jean Sibelius: *Finlandia-hymni*. Teoksen osissa 2–6 on käytetty allekirjoittaneen tekstiä *Aistit* (2010). Ääninauhojen raakamateriaalina on käytetty äänityksiä ainoastaan tekstistä *Aistit* sekä sen (tai sen osien) käännöksiä eri kielille (englanti, ranska, saksa, espanja, italia, kroatia, serbia, hebreaa, turkki, urdu, hindi, hausa, xhosa, japani, kiina).

Utopia Maailmamaa olisi monokulttuurinen. Utopian toteutuminen merkitsisi tämänhetkisestä näkökulmasta järkyttävää kulttuurikatastrofia. Eriytyneet kansallisuudet, kielet, traditiot ja niiden tarinat olisivat murskautuneet yhteen. *Maailmamaa*-utopiassa nykyisille valtioille tyypilliset kulttuurit, kielet, geeniperimistöt jne. olisivat globalisaation, rajojen avautumisen ja kansakuntien synteisien tuloksena sekoittuneet ja yhdistyneet. Jotkut kansakunnat olisivat prosessissa sammuneet, toiset vahvistuneet ja jäljelle jääneet olisivat hyljälleen hitsautuneet yhteen niin, että kokonaisuus olisi yksipuolistunut, monokulttuurillistunut.

Maailmamaassa puhuttaisiin enää vain yhtä kieltä, joka olisi käytännössä synteesi joistain nykyisistä kielistä. Ympäri maailmaa löydettäisiin samantyyppisiä geeniperimistöjä erittäin nopean ja helpon liikkuvuuden seurauksena ja siten eritmiä eri etnisten ryhmien välillä olisivat vähitellen tasoittuneet. *Maailmamaan* kulttuurissa olisi aineksia nykyisistä kulttuureista, mutta ne olisivat sekoittuneet ja kietoutuneet toisiinsa

Maailmamaa (2010) was composed for mixed choir and audiotape. Lasting about 35 minutes, it is dedicated to the Helsinki Chamber Choir, who commissioned the work.

The 1st, 6th and 7th movements feature quotations from patriotic Finnish works: Fredrik Pacius: *Maamme* (Our country), Yrjö Kilpinen: *Lippulaulu* (Flag song), Christian Fredric Kress: *Porilaisten marssi* (Pori march) and Jean Sibelius: *Finlandia Hymn*. Movements 2–6 employ a Finnish text, *Senses* (2010), by the composer. Translations in various languages (English, French, German, Spanish, Italian, Croatian, Serbian, Esperanto, Turkish, Urdu, Hindi, Hausa, Xhosa, Chinese, Japanese) of all or parts of the text were used as raw material for the audiotape.

The utopia of *Worldland* is monocultural, a cultural disaster from the present-day perspective, were it to come true. Diverse nationalities, languages, traditions and their histories are crushed together. In *Worldland*, the unique cultures, languages, and gene pools of present nations have been intermingled and unified as a result of globalization, the opening of borders and synthesis of nations. Some nations have died out, others strengthened and the remainder slowly melded together so as to become unifaceted, monoculturalized.

In *Worldland* there is only one language spoken, a synthesis of some existing languages. Globally, similar genetic collections have prevailed as a result of easy, high-speed travel, and thus the differences between ethnic groups have gradually lessened. The culture of *Worldland* retains elements from existing ones, but so strongly interwoven as to have lost their identities. Although the

vahvasti ja siten menettäneet identiteettinsä sulautumalla yhdeksi kulttuuriksi. Maailmamaan kulttuuri olisi kylläkin meidän aikamme näkökulmasta moninaista, kaaosmaista ja pirstaloitunutta, mutta sen ajan tiedonkulku ja liikkuvuus olisivat erityisen nopeita, joten kulttuurin monet puolet olisivat asettuneet moninaisuudessaankin yksiin raameihin. Jos poliittinen ja kulttuurillinen kehitys eläisikin utopian suuntaan, Maailmamaan ensiaskelten ottamiseen saattaisi kulu nykyhetkestä useita kymmeniä, ehkä satoja sukupolvia.

Kansallisuuksien erityispiirteet, joita nykyisin eri maissa vaalitaan, olisivat tuuliajolla Maailmamaassa – jos edes selvinneet. Ajatus on naiivisti pohdittuna vapauttavakin, ihmiset olisivat päässeet irti kansallisuksiensa ”kahleista”.

On tärkeää erottaa utopia Maailmamaa ja teos Maailmamaa toisistaan. Utopia inspiroi säveltämään teoksen, mutta teos ei kuvaa utopiaa.

Säveltäessäni teosta minua erityisesti kiehtoi kansallismielisyyden ja Maailmamaa-utopian suuntaan etenemiseen tarvittavan ”kansainvälisyysmielisyyden” välinen jännite. Utopia Maailmamaan toteutumisen eräs ”vihollinen” olisikin nykyisten valtioiden suhteellisen vahvat kansallismielisyydet. Maailmamaa-teoksen voi ajatella käsittelevän nykyajan ihmisen mahdollista sisäistä kipuilua kansallismielisyyden ja ”kansainvälisyysmielisyyden” välillä. Arkipäiväinenkin pohdinta, esimerkiksi ostoksilla käydessä, kannattaisiko kotimaista vai ostaisiko ulkomaista, voikin olla pienen pieni osa suurta prosessia kohti varsinaista utopiaa, muutosta erillisten valtioiden maailmasta kohti Maailmamaa-valtiota, mahdollisesti jonkinlaista liittovaltioiden liittovaltiota.

Teos Maailmamaa ei ole poliittinen kannanotto, mutta toivokseni pohdiskelevaa taidetta.

– Sampo Haapamäki

culture of Worldland would seem from our temporal perspective to be diverse, chaotic and fragmented, at that point diversity itself has become a kind of uniformity due to the extreme speed of movement of information and people. Even if political and cultural development were to move in a utopian direction, it will probably be hundreds of generations before Worldland take its first steps. Ethnic traits currently cherished in various countries are adrift in Worldland – if they even survived. On the other hand the idea is naïvely thought liberating: people are finally be free of “shackles” of their nationalities.

It is important to distinguish between the utopian Worldland and the composition Maailmamaa. Utopia inspired the work, but the work does not describe utopia. While composing I was particularly fascinated by the tension between the nationalism and “internationalism” necessary to progress towards a utopian Worldland. The “enemy” of the realized utopia of Worldland is the relatively strong nationalism of existing countries. Maailmamaa could be thought of as dealing with the problem of modern man faces, the degree to which he feels nationalism and “internationalism”. Even everyday thoughts, for example while shopping – should I buy domestic or foreign? – might be a tiny part of a great process towards a real utopia, a change from a world of separate states towards the borderless nation of Worldland, possibly towards some kind of federation of federations.

Maailmamaa is not a political statement but, I hope, thoughtful art.

– Sampo Haapamäki, translated by Matthew Whittall

ostinato
nuottikauppa · sheet music shop

Tykistönkatu 7, 00260 Helsinki, Finland
Puh/tel +358 9 443 116, Fax +358 9 441 305
www.ostinato.fi, ostinato@ostinato.fi
Avoinna ma-pe 9-18, la 10-14

Tutustu verkkokauppaamme www.ostinato.fi

ostinato [-ā '-](it., = itsepäinen, taipumaton, jukuripäinen, sitkeä, peräänantamaton),
mus. yhä uusiintuva saman sävelaiheen kertaaminen, säestävien äänien vaihtelevasti liikkua.

Englantilainen perinne The English Tradition

La/Sat 19.3.2011 klo/at 19.00

Saksalainen kirkko / German Church
Unioninkatu 1

Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir
Tim Brown, johtaja / conductor

John Taverner (c. 1490 – 18.10.1545 Boston, Lincolnshire)	Dum transisset
William Byrd (c. 1540 – 4.7.1623 Stondon Massey)	Laudibus in sanctis Ave verum Miserere nostri
Thomas Tallis (c. 1505 – 23.11.1585 Greenwich)	Loquebantur Salvator mundi O nata lux
Charles Villiers Stanford (30.9.1852 Dublin – 29.3.1924 London)	Three motets op. 38 (1905) 1. Beati quorum via 2. Coelos ascendit hodie 3. Justorum animae
Giles Swayne (1946 Hertfordshire)	Teos ilmoitetaan myöhemmin / Work tba
– väliaika / interval –	
Ralph Vaughan Williams (12.10.1872 Down Ampney – 26.8.1958 London)	O vos omnes (1922)
Benjamin Britten (22.11.1913 Lowestoft – 4.12.1976 Aldeburgh)	A.M.D.G. (1939) 1. Prayer I 2. Rosa Mystica 3. God's Grandeur 4. Prayer II 5. O Deus, ego amo te 6. The Soldier 7. Heaven-Haven
Nicholas Maw (5.11.1935 Grantham – 19.5.2009 Washington DC)	One foot in Eden Still, I Stand (1990)

Lippupalvelu
lippupalvelu.fi
Liput 15 / 10 €
Lippupalvelusta
tai ovelta puoli tuntia
ennen konserttia
Tickets 15 / 10 €
from Lippupalvelu
or on the door
30 minutes before the concert
Tähän konserttiin myös
HKK-SARJALIPULLA.
Katso sivu 30

Tim Brown on yksi Britannian arvostetuimmista kuoronjohtajista. Hän toimi Cambridgen Clare Collegen taiteellisenä johtajana yli 30 vuotta. Ensimmäiselle Suomen vierailulle Brown tuo mukanaan englantilaisen ohjelmiston helmiä.

Giles Swayne syntyi Hertfordshiressä vuonna 1946. Hän aloitti säveltämisen kymmenvuotiaana ja sai rohkaisua serkultaan, säveltäjä Elizabeth Maconchylta. Lontoon Royal Academy of Musicissä hän opiskeli Harrison Birtwistlen, Alan Bushin ja Nicholas Maw'n johdolla. Lukuvuoden 1976–77 hän opiskeli Pariisin konservatoriossa Olivier Messiaenin johdolla.

Valtava teos CRY (1980) 28 vahvistetulle äänelle sai kantaesityksensä BBC Singersin esittämänä. Merkittävänä virstanpylväänä pidettyä teosta on sittemmin esitetty useasti Euroopassa ja Amerikassa. Vuonna 1981 Swayne teki matkan Senegaliin äänittääkseen Casamancen Jola-heimon musiikkia. Hänen kiinnostuksensa Afrikkaan ja afrikkalaiseen musiikkiin on vaikuttanut hänen tuotantoonsa suoraan ja epäsuorasti. Lontoossa nykyisin asuva Swayne opettaa sävellystä Cambridgen yliopistossa ja on sen Clare Collegen nimikkosäveltäjä.

Nicholas Maw opiskeli sävellystä Lontoon Royal Academy of Musicissä ja Ranskan valtion apurahan turvin Pariisissa Nadia Boulangerin johdolla. Kun 1950-luku oli musiikissa kuivakkaan akateemisen modernistisen avantgarden aikakausi, Maw tarkoituksella käänsi selkänsä tälle suuntaukselle. Hän päätti pysyä uskollisena omalle tyylilleen, jolle on ominaista strukturaalinen harmonia ja runsas melodiankäyttö. Maw'ta on pidetty tiennäyttäjänä ulos modernismin umpikujasta sekä kiitetty hänen tehneen hyväksyttäväksi jälleen säveltää soivaa musiikkia.

Tim Brown is one of Britain's most respected choral conductors, serving as Director of Music at Clare College, Cambridge for more than 30 years. On his first visit to Finland, he brings us some of the jewels of the English repertoire.

Maw'n tunnetuin orkesteriteos on Odyssey, jonka kirjoittamiseen kului säveltäjältä 14 vuotta. Teosta pidetään 96 minuutin kestollaan kaikkien aikojen pisimpänä yhtäjaksoisena orkesterisävellyksenä. Vuonna 2002 sai kantaesityksensä ooppera Sophie's Choice Covent Gardenin kuninkaallisessa oopperassa. Teos on myöhemmin esitetty Berliinissä, Wienissä ja Washingtonissa.

Nicholas Maw kertoo sävellyksellisestä 'tyylistään' seuraavaa: "En koskaan kuvaile teoksiani termeillä romanttinen tai jälkiromanttinen. En kategorisoi niitä siten. Keskustelin hiljattain opiskelijoideni kanssa ja kerroin heille, että en oikeastaan pidä sanasta 'tyyli'. Minusta sitä sanaa on käytetty aivan liikaa 1900-luvulla. Ajattelen enemmänkin sanastollisesti. Oma sanastoni on sellainen, joka sisältää ominaisuuksia liittyen moniin aiempiin musiikin elementteihin, jotka ovat merkityksellisiä minulle. Ajatus konservatismista ja avantgardismista on käsitetty täydellisesti väärin. Jotkut hyvin konservatiiviset henkilöt käyttävät avantgarden sanastoa. Monesti ihmiset, jotka eivät kategorisoi itseään avantgardisteiksi, ovat avoimempia... Mielestäni omassa musiikissani on runsaasti kehittyneitä elementtejä – monia, mitä kukaan ei ole vielä kommentoinut! Minua on aina kiinnostanut tällainen kielen joustavuus."

Carmina burana

Ti/Tue 17.5.2011 klo/at 19.00

Saksalainen kirkko / German Church
Unioninkatu 1

Helsingin kamarikuoro / Helsinki Chamber Choir
Susanne Ansorg, fidelit / vielles
Anne Azéma, laulu ja johtaja / voice and director

I. Right and wrong go walking Oikea ja väärä kävelyllä	Gauthier de Châtillon (?) Tuntematon / Anonymous	Fas et nefas ambulans O varium fortune O fortuna, velut luna
II. The crooked path Mutkainen polku	Philippe le Chancier Pierre de Blois Philippe le Chancier Tuntematon / Anonymous	Ad cor tuum revertere Vita perdit Bonum est confidere Curritur ad vocem
III. Lords of misrule Huonot hallitsijat	Tuntematon/Anonymous "Officium Lusorum":ista (Pelurin messu)	Dum iuventus floruit Introitus Sequence (sävel: Victimae paschali laudes)
	Tuntematon / Anonymous	Alte clamat epicurus Olim lacus colueram (sävel: Dies irae) Dic Christe veritas
	Philippe le Chancier Tuntematon / Anonymous	Bulla fulminante Bacche, bene venies
	– väliaika / interval –	
IV. Hail, bountiful Venus! Terve, yltäkylläinen Venus!	Tuntematon / Anonymous	Doleo, quod nimium Ecce chorus virginum Exiit diluculo Axe Pheobus aureo Sic mea fata O mi dilectissime Veni veni venias / Chume chume geselle min Ich was ein chint Ecce gratum et optatum Tempus est jocundum Tempus adest floridum

Keskiaikaisia lauluja Benediktbeurenin käsikirjoituksesta (n. 1230) Medieval songs from the Benediktbeuren manuscript (ca. 1230)

Joel Cohenin suunnittelema ohjelma

Sävelmien transkriptiot / muokkaukset / rekonstruktiot

Carmina Burana -käsikirjoituksesta ja muista keskiaikaisista lähteistä:

Thomas Binkley, René Clemencic, Joel Cohen, Walter Lipphardt, Miriam K. Whaples.

Musiikin sovitus: Joel Cohen, Anne Azéma ja Susanne Ansorg.

Helsingin kamarikuorolla on ilo kutsua vieraakseen kaksi maailmankuulun Boston Cameratan muusikkoa. Heidän alkuperäiseen 1200-luvun käsikirjoitukseen pohjautuva Carmina burana -teoksensa tarjoaa laajan näkökulman keskiaikaisen Euroopan pappis- ja opiskelijaelämään: Fortuna-jumalattaren ylistystä, hupaista ja hurjaa kirkon ja valtion kritiikkiä, vakavaa meditaatiota totuudesta ja hurskaudesta sekä runsas valikoma juoma-, uhkapeli- ja rakkauslauluja.

"Anne Azéma osaa täydellisesti saada yleisönsä keskiaikaisen rakkausrunouden taian lumoamaksi."

– Frankfurter Allgemeine Zeitung

"Azéma on omassa genressään yhtä hyvä kuin Callas tai Fischer Dieskau."

– De Volkskrant

Kiitämme Tero Saarinen
Companya, jonka ansiosta
Anne Azéman vierailu
on mahdollista.

The Helsinki Chamber Choir is delighted to welcome two musicians from the world-renowned Boston Camerata. Drawing on the original 13th-century manuscript, their Carmina burana presents a panoramic portrait of student and clerical life in medieval Europe: paeans to the Goddess Fortune, funny and ferocious critiques of Church and State, earnest meditations on truth and righteousness, and a generous serving of songs about drinking, gambling and amorous adventure.

"Anne Azéma understands perfectly how to bring her audience under the spell of Medieval love poetry."

– Frankfurter Allgemeine Zeitung

"Azéma is, in her genre, as great as Callas or Fischer Dieskau."

– De Volkskrant

Liput 15 / 10 € Lippupalvelusta tai ovelta puoli tuntia ennen konserttia
Tickets 15 / 10 € from Lippupalvelu or on the door 30 minutes before the concert
Tähän konserttiin myös HKK-SARJALIPULLA. Katso sivu 30

lippupalvelu.fi

Carmina burana

Baijerilaisen Benediktbeurenin luostarin kätköissä iät ajat lojunut käsikirjoitus alkaa merkillisesti. Tavallisen ylistyslaulun sijaan avausruno, joka on tarkoitettu satiiriseksi ilveilyksi tai kenties tanssiksi, luo kyynisen katseen maalliseen todellisuuteen: ”Oikea ja väärä kulkevat yhdessä, melkein samoin askelin, ja hyveen täytyy varovaisesti pysytellä puolittain kahden paheen välissä... Ole ystävällinen ja imarteleva kaikkia kohtaan, mutta varo... vääränlainen hyväntekeväisyys ei ole hyve... Jos viisaasti seulot jyvät akanoista, lahjasi tuo sinulle kunniaa.” Seuraava laulu samalla sivulla ei suinkaan ole rukous Neitsyt Marialle vaan pikemminkin oodi Onnettarelle: ”Kohtalo, luonnoton ja vailla sisältöä, olet pahansuopa, pyörivä pyörä.”

Ensimmäiselle sivulle piirretty kuva ei ole hurskas kuvitus Jeesuksen syntymästä tai ristiinnaulitsemisesta. Sen sijaan piirroksessa on onnenpyörä (jota kehystää kaamea ylösalainen risti) kuvaamassa elämän kulkua: pyörän päällä istuu kuningas valtaistuimellaan, hänen oikealla puolellaan typerä moukka liukuu alas pois päin vallan huipulta, toinen epäonninen lojuu pohjalla ja kolmas kiipeää takaisin kohti korkeuksia vasemmalla.

Kokoelma, joka nykyisin tunnetaan nimellä Carmina burana, sisältää myös kristittyjä rukouksia ja jopa Kristuksen kärsimysnäytelmän. Pakanahenki on niistä huolimatta ollut inspiraation lähteenä useimmille sen runoista muistuttaen meitä siitä, että keskiajan raaka ja tuima maailma oli kaukana pyhäkoulun sunnuntaipiknikistä. Kokosiko nämä pääosin latinankieliset runot yhteen joku rikas kirkonmies niiden kirjallisen tai musiikillisen arvon vuoksi, vai kiehtoiko häntä hurskaudesta huolimatta niiden kuivakka satiiri tai raaka sensuaalisuus?

Oli vastaus mikä tahansa, voimme vain olla kiitollisia, sillä Carmina burana on ehkä tärkein jälkipolville säilynyt keskiajan maallinen latinankielinen runokokoelma. Sen runot ja laulut on kerätty jossain päin Saksaa monista paikoista ja lähteistä todennäköisesti 1200-luvun alkupuolella. Niille, jotka tuntevat Carl Orffin 1930-luvun saksalaisnationalismin värittämän oratorion saattaa olla yllättävää se, että kokoelman alkuperäinen laatija (tai laatijat) oli maussaan varsin ’eurooppalaisen’ kansainvälinen. Useimmat Carminan runoista, joiden tekijät tunnetaan, ovat ranskalaista alkuperää, ja monet nyt kuultavista sävelmistä on löydetty ranskan- ja provensaalkielisistä käsikirjoituksista.

Laulujen selvästi maallisesta sisällöstä huolimatta useimmat niistä on kirjoitettu kirkon varjossa. Muutamat niistä itse asiassa käsittelevät kirkollista politiikkaa ja hierarkian korruptiota. Yleisin kieli on latina, tosin muutamia on keskiaikaiseksi saksaksi, yksi jopa sekoitus latinaa, ranskaa ja provensaalia. Kirkon yleiskieltä latinaa osasivat kaikki hienostuneimmista runoilijoista (kuten Philip le Chancelier) tuntemattomiin vaelteleviin maallisista iloista veisaaviin oppineisiin. Paljon oli kirjoituksia niistä papeista, jotka taloudellisen ja maallisen hyödyn toivossa tulivat kirkon palvelukseen; tämä oli toki erinomainen uravalinta nuorelle, teräväpäiselle, mutta sukutaustaltaan vaatimattomalle miehelle. Päästyään kirkon virkaan he olivat immuuneja siviililainsäädännön silmissä, sillä pappissäätöön kuuluvaa voitiin rangaista vain kirkollisessa tuomioistuimessa. Tämä sääntö piti munkin kaapuiset lainrikkoajat turvallisesti pois paikallisen poliisin kynsistä.

Mutta miten näitä nerokkaita, rosoisia, koskettavia ja vilkkaita lauluja laulettiin? Useimmat niistä esiintyvät käsikirjoituksessa ilman musiikkia. Nekin, joissa on mukana sävelmä, on kirjoitettu niin järjettömän epätarkalla notaatiolla, että tutkijat sukupolvesta toiseen ovat kiistelleet ”oikeista” tulkinnoista. Carl Orff ratkaisi asian kirjoittamalla omat sävelmänsä. Me yritämme hieman vaatimattomammin mahdollisuuksien mukaan rekonstruoida alkuperäiset sävelmät tai rekonstruoida / lainata todennäköisiä vastineita muista keskiaikaisista lähteistä. Mutta sitä, millaista tyyliä esityksessä tulisi käyttää, emme toki voi varmuudella tietää. Kaikki laulut, myös kaikkein hävyttömimmät, osoittavat selvää oppineisuutta, joten pelkkiä kansanlauluja ne eivät ole. Lisäksi, trubaduurien hienostunut ja sivistynyt esitystapa ei ehkä ole sovelias teksteihin, jotka neuvovat parhaan tavan virkamiehen lahjomiseen, kuvaavat ruoansulatushäiriöitä tai kertovat nuorten seurustelukäyttäytymisestä. Ehkäpä sekoitus musiikillisia lähestymistapoja olisi kaikkein soveliaimmin ratkaisu, sisältäähän itse käsikirjoituskin elementtejä niin ”korkeasta” kuin ”matalasta” taiteesta. Meidän esityksemme pyrkii esittelemään ilmaisun eri mahdollisuuksia, jota materiaali luonnollisesti tarjoaa.

Studio der Frühen Musik yritti 1960-luvun puolivälissä ensimmäisenä urauurtavavasti rekonstruoida alkuperäiset Carmina buranan melodiat modernissa esityksessä. Muut yhtyeet, etenkin René Clemencicin johdolla, ovat sittemmin tulkinneet uudelleen tätä haastavaa lähde-materiaalia. Boston Cameratan ensimmäinen Carmina burana -tuotanto, jossa käytettiin Joel Cohenin ohjelma-järjestystä ja sovituksia, toteutettiin Tanglewoodin festivaalilla vuonna 1995, Studion perustajan ja johtajan Thomas Binkleyn muistolle omistetussa konsertissa. Tämän jälkeen ohjelma levytettiin Erato-levymerkille, ja sitä esitettiin kansallisilla ja kansainvälisillä kiertueilla. Tämänilmainen Boston Cameratan nykyisen taiteellisen johtajan Anne Azéman johtama versio tuo nämä ajattomat runot ja melodiat kuultavaksemme uudessa yhteistyössä Helsingin kamarikuoron kanssa. Fiidelisti Susanne Ansoffin osallistuminen tuo arvokkaan lisän esitykseen yrittäessämme ymmärtää keskiajan truveeritaidetta.

Kokoelman laulut ovat ikuisesti ajankohtaisia. Yhtäältä ne kertovat vallanhimon vaaroista – nöyrien ikuinen varoitus mahtaville. Toisaalta niiden huoleton kevään ja rakkauden ylistys vie meitä lähemmäs ikuisen elämän lähdeä itseään.

– Joel Cohen (täydentänyt Anne Azéma) 1995–2010

Pysy kuulolla!

Sarjalippu konserttisarjaamme 2010-11

Nyt ensimmäistä kertaa myynnissä sarjalippu Helsingin kamarikuoron konserttisarjaan. Lippu oikeuttaa sisään-pääsyyn juhlakonserttiimme 23.10.2010 ja lisäksi konsertteihimme 5.2.2011, 19.3.2011 ja 17.5.2011. Sarjalipun hinta on 50€. Voit ostaa sarja lipun konsertissa 23.10.2010 ovelta tai etukäteen Lippupalvelusta (ks. takakansi).

Liity sähköpostilistallemme!

Haluatko kuulla ensimmäisenä kuoron uutiset?

Liity sähköpostilistallemme lähettämällä postia osoitteeseen toimisto@helsinginkamarikuoro.fi

Liity Helsingin kamarikuoron kannatusjäseneksi!

Helsingin kamarikuoro vaalii suomalaista kuoromusiikki-perinnettä tinkimättömän ammattimaisella tavalla. Tarjomme sinulle mahdollisuuden tukea toimintaamme ja osallistua siten ammattikuorotoiminnan säilyttämiseen ja kehittämiseen. Helsingin kamarikuoron pitkän tähtäimen tavoitteena on rakentaa Suomeen kokopäivätoiminen ammattikamarikuoro, joka nauttii julkista rahoitusta ammattiorkesterien rinnalla.

Kauden 2010–11 kannatusjäsenmaksumme on 120 euroa. Kannatusjäsenille järjestetään ajoittain erityistapahtumia. Tarkemmat tiedot kannatusjäseneksi liittymisestä saat konserttiemme yhteydessä tai osoitteesta www.helsinginkamarikuoro.fi/kannatusjasenyys

– Martti Anttila
Puheenjohtaja, Radion kamarikuoron laulajat ry

Stay in touch!

Season ticket 2010/11

Now available for the first time: a season ticket for the Helsinki Chamber Choir's entire season. The ticket costs 50€ and entitles you to entry to the anniversary concert on 23 October 2010 and to the three concerts in spring 2011, on 5 February, 19 March and 17 May. You can buy the ticket on the door at the concert on 23 October or in advance from Lippupalvelu (see back cover).

Join our mailing list!

Be the first to hear the Helsinki Chamber Choir's news! Join our mailing list by sending an email to office@helsinkichamberchoir.fi

Become a Friend of the Helsinki Chamber Choir!

The Helsinki Chamber Choir aims to maintain uncompromisingly high artistic standards in nurturing the Finnish choral tradition. You can help to support and develop the activities of the choir, thereby furthering the cause of professional choral music in Finland. The long-term goal is to build up a full-time professional chamber choir that enjoys public funding alongside Finland's professional orchestras.

The fee for joining the Friends of the Helsinki Chamber Choir for the 2010/11 season is 120 euros. We occasionally organise special events for the Friends. For further details, see the leaflets at our concerts or email office@helsinkichamberchoir.fi

– Martti Anttila
Chairman, Helsinki Chamber Choir

Vierailevat taiteilijat

Susanne Ansorg

opiskeli Saksan kirjallisuustiedettä, musiikkia ja musiikki-pedagogiikkaa Leipzigin yliopistossa ja myöhemmin keskiajan jousisoitinten soittotekniikkaa ja keskiajan musiikin teoriaa Schola Cantorum Basiliensisissä Randall Cookin ja Crawford Youngin johdolla. Hän on esiintynyt eri puolilla Eurooppaa, Etelä- ja Pohjois-Amerikassa, Japanissa ja Australiassa useiden keskeisten keskiajan musiikkiin erikoistuneiden yhtyeiden kanssa, kuten Sequentia, The Boston Camerata, Saraband, The Harp Consort ja Unicorn. Hänen säännöllisiä yhteistyökumppaneitaan ovat Maria Jonas Kölnissä, Lena Susanne Norin Tukholmassa ja Anne Azéma Bostonissa ja Pariisissa. Hänen tutkimustyössään keskeisimpänä on keskiaikaisen musiikin pedagogiikka, teoria ja esityskäytännöt. Hän opettaa säännöllisesti työpajoissa ja mestarikursseilla ja monissa muissa projekteissa. Hän on Montalbâne International Medieval Festivalin taiteellinen johtaja.

Anne Azéma

Syntyjään ranskalainen laulaja on yksi maailman johtavista varhaisen laulumusiikin tulkitsijoista. Kriitikot jo viidellä mantereella ovat ylistäneet hänen ainutlaatuista, intohimoista ja elävistä lähestymistapaansa keskiajan lauluihin ja teksteihin. Hänen aito ja henkilökohtainen osallistumisensa musiikin tutkimukseen ja välittömän kommunikoiva esiintymisensä antavat hänen konserteilleen ja levytyksilleen historiallista syvyyttä ja ilmaisullista "särmää", jotka ovat alallaan ainutlaatuisia. Azémaa on ylistetty myös muiden aikakausien ohjelmiston tulkkina, aina renessanssin luuttulauluista barokin hengelliseen musiikkiin ja 1900-luvun musiikkiteatteriin asti. Tällä hetkellä hän esiintyy solistina, resitaalilaulajana ja johtajana yli 35 levytytyksessä levymerkeille Warner-Erato, Harmonia Mundi, Virgin, Nonesuch, Bridge, Calliope, Atma ja K 617. Azéma on ranskalaisen AZI-MAN-yhtyeen ja Camerata Mediterranean perustajajäsen. Hän on myös konsertoinut Camerata Mediterranean kanssa eri puolilla maailmaa ja esiintyy yhtyeen kaikilla levyillä. Hän opettaa aktiivisesti mestarikursseilla ja seminaareissa sekä vierailee konservatorioissa ja yliopistoissa Ranskassa, Hollannissa, Meksikossa ja USA:ssa. Hän on myös kirjoittanut artikkeleita musiikkitieteellisiin julkaisuihin ja muihin musiikkilehtiin. The Boston Cameratassa hänellä on ollut keskeinen rooli vierailevana solistina yhtyeen kiertueilla ja levytyksissä sekä nykyisin yhtyeen taiteellisena johtajana.

Tim Brown

Cambridgen Clare Collegen musiikillinen johtaja vuodesta 1979, aloitti musiikillisen uransa laulamalla Westminster Abbeyn kuorossa. Tätä seurasi jäsenyys legendaarisen David Willcocksin johtamassa Cambridgen King's Collegen kuorossa ja joitakin vuosia ammattikontratenorina, mukaan lukien jakso The Scholars Vocal Ensemblessä, jota hän oli myös perustamassa.

Hänen työnsä Cambridgen Clare Collegen kuoron johtajana ja perustamansa English Voices -ammattikuoron kanssa on luonut hänelle kansainvälisen maineen kuoronjohtajana, joka on tunnettu tarkkuudestaan teknisissä yksityiskohdissa ja syvälistä tulkinnoistaan. Hän on konsertoinut laajalti Clare Collegen kuoron kanssa ja myös levyttänyt Naxos-levymerkille Sir John Tavenerin joulusekvenssin Ex Maria Virgine. Heidän uusin äänitteensä on arvostettu levy Vaughan Williamsin hengellistä kuoromusiikkia.

Kuoromestarina Tim Brown on työskennellyt useissa oopperaproduktiossa René Jacobsin ja Ivor Boltonin kanssa Saksassa, Itävallassa, Hollannissa ja Belgiassa. Syksyllä 2010 hän väistyy Clare Collegen musiikillisen johtajan paikalta jatkaakseen uraansa freelance-johtajana. Tuleviin kiinnityksiin kuuluvat projektit Schweizer Kammerchorin ja amerikkalaisen Quire Clevelandin kanssa, sekä konsertteja English Voicesin kanssa. Johtajantyönsä ja kuorovalmennuksen lisäksi Brown on aktiivinen tutkimustyössä. Hän on mukana toimittamassa William Waltonin teosten kokonaiseditiota Oxford University Pressille.

Eric-Olof Söderström

Kuoromestari, kapellimestari Eric-Olof Söderström suoritti kuoronjohton diplomitutkinnon Sibelius-Akatemiassa vuonna 1985 ja opiskeli sen jälkeen orkesterinjohtoa Jorma Panulan kapellimestariluokalla. Orkesterinjohton diplomitutkinnon hän suoritti vuonna 1988. Hän on opiskellut orkesterinjohtoa myös eri mestarikursseilla sekä Wienissä vuosina 1988–89. Söderströmin diplomitutkintoonsa perustama suomalainen Kamarikuoro voitti 1985 EBU:n ”Let the people sing” -kamarikuorokilpailun.

Söderström on toiminut kuoromestarina Savonlinnan Oopperajuhlilla ja Suomen Kansallisoopperassa. Taiteellisena johtajana hän on toiminut mm. Radion kamarikuorossa, Kamarikuoro Kampin Laulussa sekä Mikkelin kaupungin-orkesterissa.

Hän on toiminut vierailevana johtajana ruotsalaisessa Eric Ericson -kamarikuorossa sekä Suomen Kansallisoopperassa (mm. satuooppera Pappa Bach). Söderström toimii Porvoon ruotsinkielisen tuomiokirkkoseurakunnan kanttorina ja musiikinjohtajana.

Uusinta-kamariyhtye

Uusinta on suomalainen huipputason kamariyhtye, joka on erikoistunut uuden musiikin esittämiseen. Uusinta perustettiin vuonna 1998 ja antoi ensikonserttinsa 1999. Sen jälkeen yhtyeellä on ollut yli 100 konserttia Suomessa ja viidessä muussa maassa. Uusinta on kantaesittänyt yli 100 uutta teosta Suomesta ja muualta Skandinaviasta ja esittänyt musiikkia myös muista maista. Sen useita konsertteja on radioitu. Lisäksi Uusinta on julkaissut kolme levyä, joissa kaikissa on Uusinta Kustannusosakeyhtiön edustamien säveltäjien musiikkia.

Uusinta koostuu puupuhallinriosta ja pianokvintetistä, joita täydennetään tarvittaessa muilla muusikoilla aina sinfoni-ettakokoiseen kamariorkesteriin asti. Uusinnan jäsenet ovat suomalaisissa huipputason sinfoniaorkesterissa soittavia muusikoita ja uuteen musiikkiin erikoistuvia freelance-muusikoita.

Taiteellinen suunnittelija

Saksalaissyntyinen Nils Schweckendiek on opiskellut orkesterin- ja kuoronjohtoa Freiburgissa sekä Sibelius-Akatemiassa. Hän on suorittanut orkesterin- ja kuoronjohton diplomit Leif Segerstamin, Jorma Panulan, Matti Hyökin ja Atso Almilan johdolla. Schweckendiek on lisäksi opiskellut Pierre Boulezin, Neeme Järven, Jukka-Pekka Sarasteen, Sir Charles Mackerrasin ja Diego Massonin johdolla. Hän on myös valmistunut musiikkitieteen maisteriksi Cambridgen yliopistosta.

Nils Schweckendiek debytoi Suomen Kansallisoopperassa vuonna 2006 johtaen Richard Straussin Ruusuritari-oopperan ja on sen jälkeen johtanut mm. Mozartin ja Donizettin oopperoiden esityksiä. Hän on myös johtanut Savonlinnan Oopperajuhlien, Vaasan Oopperan ja Sibelius-Akatemian produktioita sekä esityksiä Leipzigin, Bernin, Bielefeldin ja Ulmin oopperoissa.

Nils Schweckendiek on johtanut lähes kaikkia Suomen sinfonia- ja kaupunginorkestereita ja työskennellyt orkestereiden kanssa Saksassa, Sveitsissä, Espanjassa, Englannissa, Kiinassa ja Virossa. Vuodesta 2007 hän on toiminut Helsingin kamarikuoron taiteellisena suunnittelijana ja vuodesta 2009 Ulmin oopperan kapellimestarina.

Nils Schweckendiek johtaa mielellään uutta musiikkia. Hän tilaa säännöllisesti uusia teoksia ja on esiintynyt useasti Musica nova Helsinki -festivaalilla sekä Musiikin aika -festivaalilla Viitasaarella. Syksyllä 2006 hän toimi Sibelius-Akatemian menestyksellisen clapping music -festivaalin toisena taiteellisena johtajana säveltäjä Matthew Whittallin kanssa.

www.schweckendiek.org

Artistic Advisor

Born in Germany, Nils Schweckendiek grew up in England and read Music as a Foundation Scholar at Clare College, Cambridge, winning several university and college prizes. He then studied conducting with Peter Gülke and Hans-Michael Beuerle at the Hochschule für Musik in Freiburg, Germany; with Leif Segerstam, Jorma Panula, Matti Hyökki and Atso Almila at the Sibelius Academy, Helsinki; and in masterclasses with Pierre Boulez, Neeme Järvi, Jukka-Pekka Saraste, Sir Charles Mackerras and Diego Masson.

Nils Schweckendiek made his debut at the Finnish National Opera with Richard Strauss' Der Rosenkavalier in 2006 and subsequently conducted numerous performances of operas by Mozart and Donizetti as well as Sylvie Guillem's choreography of Giselle at the same house. He has also conducted performances at the opera houses in Leipzig, Berne, Bielefeld and Ulm, as well as new productions for the Savonlinna Opera Festival, the Vaasa Opera and the Sibelius Academy.

Nils Schweckendiek has conducted concerts with most of Finland's leading orchestras, and has worked with orchestras in Germany, Switzerland, Spain, England, China and Estonia. He has been Artistic Advisor to the Helsinki Chamber Choir since 2007 and conductor at the Ulm Opera since 2009.

Nils Schweckendiek actively promotes new music, regularly commissioning new works and appearing at festivals of new music. In 2006 he acted as joint Artistic Director (with composer Matthew Whittall) of the Sibelius Academy's highly successful festival of minimalist music, clapping music, at which he led the Finnish premieres of Steve Reich's seminal works Music for 18 musicians and Tehillim.

Nils Schweckendiek's performances have been broadcast on radio and television both in Finland and by the European Broadcasting Union.

Helsingin kamarikuoro

PHOTO: ANTTI KEMPPAINEN

Helsingin kamarikuoron tilausteokset vuodesta 2005 Works commissioned by the Helsinki Chamber Choir since 2005

- 2005 Perttu Haapanen: ...sino phonia, paranomasia
HKK / Malmberg, Helsinki 23.9.2005
- 2006 Kimmo Hakola: WAM!
HKK / Schweckendiek, Inko 18.6.2006
- Kimmo Hakola: Je flambe (Omaggio a György Kurtag)
HKK / Söderström, Helsinki 3.9.2006
- 2007 Juhani Nuorvala: Kolme madrigaalia
HKK / Söderström, Helsinki 13.2.2007
- Tapio Tuomela: Kipuloitsu
HKK / Söderström, Helsinki 13.2.2007
- 2008 Matthew Whittall: ad puram annihilationem meam
HKK / Schweckendiek, sol. Schulman, Hyvärinen,
Helsinki 12.4.2008
- Aki Yli-Salomäki: Uumenissa
HKK / Schweckendiek, Viitasaari 5.7.2008
- 2009 Maija Hynninen:
Slutförvaringen - Kuinka puoliintuminen meitä liikuttaa
HKK / Schweckendiek, Helsinki 14.2.2009
- Jyrki Linjama: Laudes (I. kirja)
HKK / Häkkinen, Helsinki 24.4.2009
- 2010 Sampo Haapamäki: Maailmamaa
HKK / Schweckendiek, Viitasaari 9.7.2010

Valikoima muita kantaesityksiä / Selection of other premieres

- 2008 Elliott Carter: Mad Regales
Euroopan kantaesitys / European premiere
HKK / Jokitalo, Helsinki 15.11.2008
- Einojuhani Rautavaara: Our Joyful'st Feast
kantaesitys / world premiere
HKK / Schweckendiek, Helsinki 21.12.2008
- 2009 Brian Ferneyhough: Stelae for Failed Time
Suomen ensiesitys / Finnish premiere
HKK / Schweckendiek, Helsinki 14.2.2009
- Magnus Lindberg: Graffiti
kantaesitys / world premiere
HKK, Finnish Radio Symphony Orchestra / Oramo,
Helsinki 20.5.2009
- Claude Vivier: Journal
Suomen ensiesitys / Finnish premiere
HKK / Schweckendiek, Tampere 4.6.2009
- Kaija Saariaho: Écho!
Suomen ensiesitys / Finnish premiere
HKK / Schweckendiek, Tampere 4.6.2009

Helsingin kamarikuoron kunniajäsenet Honorary members of the Helsinki Chamber Choir

- Säveltäjä Kimmo Hakola (vuodesta 2007)
Säveltäjä Einojuhani Rautavaara (vuodesta 2007)

Helsingin kamarikuoro aloitti toimintansa vuonna 1962 Radion kamarikuorona. Se otti uuden nimen käyttöön touku-kuussa 2005, jolloin Yleisradio lopetti kuoron toiminnan rahoittamisen. Kuoro on siitäkin eteenpäin säilyttänyt asemansa Suomen ainoana ammattilaulajista koostuvana kamarikuorona. Modernin kuoromusiikin haastavimmat teokset kuuluvat edelleen kuoron ohjelmistoon, ja kuoro tilaa säännöllisesti uusia teoksia, pääasiassa suomalaisilta säveltäjiltä. Kuoron konsertteja voi edelleen kuulla myös Yleisradiossa.

Kuoron taiteellinen johtaja oli vuosina 2005–2007 säveltäjä Kimmo Hakola. Kesäkuussa 2007 Helsingin kamarikuoron taiteelliseksi suunnittelijaksi nimitettiin kapellimestari Nils Schweckendiek. Kuoro työskentelee Suomen johtavien kuoro- ja orkesterikapellimestarien kanssa sekä kutsuu ulkomaisia vierailijoita.

Kulloisenkin ohjelmiston asettamat vaatimukset ratkaisevat kuoron laulajavahvuuden. Vaikka Helsingin kamarikuoron leipälaji onkin nykymusiikki, se esittää mielellään vaativia uusia teoksia muiden aikakausien musiikin rinnalla. Kuoron ohjel- misto sisältää niin gregoriaanista laulua kuin mestariteoksia renessanssin, barokin, klassismin ja romantiikan aikakausilta aina 2000-luvun sävellyksiin. Tausta-ajatuksena on, että musiikin eri tyylilajit täydentävät toisiaan kaikkien yhteiseksi eduksi. Kotimaisten tilaussävellysten ohella kuoro on viime aikoina esittänyt aikamme johtavien kuorosäveltäjien, kuten Einojuhani Rautavaara, Jonathan Harvey, Heinz Holliger, Karlheinz Stockhausen, Luciano Berio, György Kurtag ja Steve Reich, musiikkia.

Oman konserttisarjansa lisäksi Helsingin kamarikuoro esiintyy useilla suomalaisilla musiikkifestivaaleilla ja tekee säännöllisesti projekteja suomalaisten orkestereiden kanssa.

Kuoron taiteellisia johtajina – alkaen sen perustamisesta Radion kamarikuoron nimellä – ovat toimineet Harald Andersén, Kaj-Erik Gustafsson, Ilmo Riihimäki, Eric-Olof Söderström ja Timo Nuoranne. Vierailevina johtajina ovat toimineet mm Eric Ericson, Tõnu Kaljuste, Andrew Lawrence-King, Dominique Vellard, Peter Dijkstra, Peter Schreier, Fredrik Malmberg, Andres Mustonen, Rachid Safir ja Aapo Häkkinen.

The Helsinki Chamber Choir was founded in 1962 as the Finnish Radio Chamber Choir. It assumed its current name in May 2005, when the Finnish Broadcasting Company, YLE, withdrew its funding. Since then, the choir has maintained an independent presence as Finland's only chamber choir made up of professional singers and has continued to perform the most demanding works in the contemporary choral repertoire. The choir regularly commissions new works, mostly from Finnish composers, and its performances are still regularly broadcast by YLE.

The choir's Artistic Director in 2005–2007 was the composer Kimmo Hakola. Since June 2007 the choir's Artistic Advisor has been the conductor Nils Schweckendiek. The choir works with leading choral and orchestral conductors both from Finland and abroad.

The number of singers in the Helsinki Chamber Choir varies according to the requirements of the repertoire at hand. Although specialised in new music, the Helsinki Chamber Choir likes to programme demanding contemporary works alongside music ranging from Gregorian chant to Renaissance, Baroque, Classical, Romantic and 20th-century masterpieces, believing that different styles complement each other to their mutual advantage. Alongside Finnish commissions, the choir has recently performed music by today's leading choral composers, such as Einojuhani Rautavaara, Jonathan Harvey, Heinz Holliger, Karlheinz Stockhausen, Luciano Berio, György Kurtag and Steve Reich, to critical acclaim.

Alongside its own concert series in Helsinki, the Helsinki Chamber Choir appears frequently at Finnish music festivals and collaborates regularly with Finnish symphony orchestras.

The choir's principal conductors since its inception as the Finnish Radio Chamber Choir have been Harald Andersén, Kaj-Erik Gustafsson, Ilmo Riihimäki, Eric-Olof Söderström and Timo Nuoranne. Guest conductors have included Eric Ericson, Tõnu Kaljuste, Andrew Lawrence-King, Dominique Vellard, Peter Dijkstra, Peter Schreier, Fredrik Malmberg, Andres Mustonen, Rachid Safir and Aapo Häkkinen.

Toimituskunta / Editorial team

Toimittaja / Editor: Nils Schweckendiek
Käännökset / Translations: Martti Anttila, Jukka Jokitalo, Nils Schweckendiek
Design ja taitto / Layout: Markku Pihlaja / Visioiva
Paino / Printed by: Painokurki Oy

Liput / Tickets

21.8.2010:

25 € / eläkeläiset 24 €
muut alennukset 15 €
25 € / pensioners 24 €
other concessions 15 €

lippu.fi
0600 900 900
1,75 €/MIN. + PVM | KLO 7-22

Tukijat / Supported by

Svenska kulturfonden
Jenny ja Antti Wihurin rahasto
Helene och Walter Grönqvists Stiftelse
ESEK
Helsingin kaupunki
Valtion säveltaidetoimikunta

25.9.2010:

10 € / 5 € (alennusryhmät) Lippupalvelusta
tai ovelta puoli tuntia ennen konserttia
10 € / 5 € (concessions) from Lippupalvelu
or on the door 30 minutes before the concert

Helsingin kamarikuoro

PL 546, 00101 Helsinki
toimisto@helsinginkamarikuoro.fi
office@helsinkichamberchoir.fi

Taiteellinen suunnittelija / Artistic Advisor

Nils Schweckendiek

Toiminnanjohtaja / General Manager

Anna Huuskonen

Radion kamarikuoron laulajat ry

Puheenjohtaja / Chairman Martti Anttila

www.helsinginkamarikuoro.fi

www.helsinkichamberchoir.fi

23.10.2010, 5.2.2011, 19.3.2011, 17.5.2011:

15 € / 10 € (alennusryhmät) Lippupalvelusta
tai ovelta puoli tuntia ennen konserttia.
Sarjalippu näihin neljään konserttiin: 50 €
ovelta 23.10. tai Lippupalvelusta
15 € / 10 € (concessions) from Lippupalvelu
or on the door 30 minutes before the concert
Season ticket to these four concerts: 50 €
on the door 23 Oct or from Lippupalvelu

 LIPPUPALVELU
lippupalvelu.fi

L i p p u k a u p a t
0600 10 800 (1,83 €/min+pvm)
0600 10 020 (5,99 €/puhelu+pvm)